

- בכל שאלה יש משפט שכמה חלקים ממנו חסרים, ולאחריו ארבע אפשרויות להשלמתו. עליך להשלים כל משפט בעזרת האפשרות המתאימה ביותר.
1. _____ מאות האנתרופולוגים, שניסו לראות את "אנשי העצים" ביערות טנוניה _____ לעשות זאת, ולכן _____ מאמינים, שאנשי העצים _____ מיתוס.
- (1) רבים מבין; הצליחו; ברור מדוע הכל; אינם אלא
 (2) איש מתוך; טרם הצליח; ברור מדוע הכל; אינם
 (3) איש מתוך; לא הצליח; ברור מדוע יש ה-; אינם אלא
 (4) כל; לא הצליחו; לא ברור מדוע רבים; הם ככל הנראה
2. _____ ממכריו של בועז אומרים כי _____ האיש אליו יפנו בעת צרה, וזאת _____ שמאז ומעולם בועז _____ לכל אדם שפנה אליו בבקשה לעזרה.
- (1) רבים; אין הוא; משום; לא סרב להושיט יד
 (2) רק מעטים; הוא; חרף העובדה; סייע ברצון
 (3) רבים; הוא; חרף העובדה; סייע ברצון
 (4) רק מעטים; אין הוא; משום; סרב להושיט יד
3. הכל סברו כי _____ שראובן יקודם לתפקיד הסמנכ"ל, _____ שולמית. כאשר נתבקשה שולמית להסביר את עמדתה היא טענה, כי ראובן מתנשא לגובה של _____, ומניסיונה היא יודעת כי בחברה שבה הוא עובד, אדם יכול להתמנות לסמנכ"ל אך ורק אם הוא _____ מ- 1.80 מ'.
- (1) אין כל סיכוי; וכך חשבה גם; 1.79 מ'; נמוך
 (2) לא מן הנמנע; וכך חשבה גם; 1.79 מ'; גבוה
 (3) אין כל סיכוי; מלבד; 1.79 מ'; גבוה
 (4) קיימים סיכויים גבוהים; מלבד; 1.90 מ'; נמוך
4. פרופסור ברנר _____ עם התומכים בתיאוריית "העיניים הירוקות ומנת המשכל", לפיה לבעלי עיניים ירוקות מנת משכל _____ מן הממוצע באוכלוסייה, ולכן השיב _____ לשאלת אחד מתלמידיו: "האם יהיה זה נכון מצד בעל חברה המבקש להעסיק עובדים נבונים ככל האפשר _____ מועמדים בעלי עיניים ירוקות?"
- (1) אינו נמנה; גבוהה; בשלילה; לתת עדיפות ל-
 (2) נמנה; נמוכה; בחיוב; לתת עדיפות ל-
 (3) אינו נמנה; נמוכה; בחיוב; לדחות על הסף
 (4) נמנה; גבוהה; בחיוב; לדחות על הסף

5. ד"ר לוינזון ערך מחקר במטרה _____ את הטענה, כי נשים הרות משיגות תוצאות _____ יותר במבחני זיכרון לעומת נשים שאינן בהיריון. מטרתו _____, לאחר שמבין הנשים שאינן הרות והנשים ההרות שהשתתפו במחקר, השיגו _____ את התוצאות הנמוכות יותר במבחני הזיכרון שכלל המחקר.
- (1) להפריך; נמוכות; הושגה; האחרונות
 - (2) להוכיח; נמוכות; לא הושגה; הראשונות
 - (3) להוכיח; גבוהות; לא הושגה; הראשונות
 - (4) להפריך; גבוהות; לא הושגה; האחרונות
6. אם אכילת גזר _____ התפתחות דלקות באיברי הנשימה, _____ יהיה לגלות אנשים _____ מדלקות באיברי הנשימה במקום בו _____ גזר.
- (1) בהכרח מונעת; הגיוני; רבים הסובלים; כולם אוכלים
 - (2) היא הגורם היחיד ל-; מוזר; הסובלים; איש אינו אוכל
 - (3) גורמת בהכרח ל-; הגיוני; שאינם סובלים; כולם מקפידים על אכילת
 - (4) היא הגורם היחיד ל-; מוזר; שאינם סובלים; איש אינו אוכל
7. תלמידי בית הספר הניסויי, שלמדו על פי תוכנית הלימודים החדשה, הגיעו להישגים _____ יותר מן הממוצע הארצי, _____ להבין מדוע _____ מנהלי בתי ספר אחרים בארץ _____ תוכנית הלימודים החדשה.
- (1) נמוכים; ולכן אי אפשר; דרשו; שלא לשלב בבתי הספר שלהם את
 - (2) גבוהים; אך למרות זאת אפשר; דרשו; לאמץ את
 - (3) נמוכים; ולכן אפשר; סרבו; לאמץ את
 - (4) גבוהים; ולאור זאת לא קשה; סרבו; לאמץ את
8. _____ מהצפייה בסרטו החדש של הבמאי השוודי אריק מיטש, _____ בכוונתי להמליץ לחברי שמואל _____ בסרט זה. הסיבה לכך היא שחברי שמואל _____ נהנה.
- (1) נהייתי מאד; ויש; לצפות; נהנה אך ורק מסרטים מהם אני איני
 - (2) לא נהייתי כלל; ויש; להימנע מצפייה; נהנה מכל סרט ממנו אני איני
 - (3) נהייתי מאד; אך אין; לצפות; אף פעם אינו נהנה מסרטים מהם אני
 - (4) לא נהייתי כלל; אך אעפ"כ אין; להימנע מצפייה; לעולם אינו נהנה מסרטים מהם אני איני

9. התיאוריה _____, לפיה מערכת החיסון של המוח עצמו עשויה לתרום למאבק במחלת הפיקוזוריה, צברה בשנים האחרונות _____. תיאוריה זו _____, שכן _____ אין במוח תאים של מערכת החיסון.

- (1) המפתיעה; תומכים רבים; הייתה נדחית לו הוצעה בעבר; עד לא מכבר האמינו כי
- (2) הותיקה; מתנגדים רבים; הייתה בלתי סבירה גם בעבר; רק לאחרונה גילו כי
- (3) המהפכנית; תומכים רבים; נדחתה בעבר; הכל סברו כי לא יתכן ש-
- (4) המקובלת; מתנגדים רבים; שוב אינה נראית סבירה; איש טרם הוכיח כי

10. במחקר שנערך לאחרונה נתגלה ש _____ התינוקות, שנולדו לאמהות בעלות לחץ דם נמוך _____ בלבם עד הגיעם לגיל 50. מִמְצָא זה _____ טענה, שלאם בעלת לחץ דם נמוך יש סיכוי _____ ללדת צאצא, שילקה בלבו לפני הגיעו לגיל 50.

- (1) רק מיעוט מן; לא לקו; עומד בניגוד ל-; גבוה
- (2) רוב; לקו; מתאים ל-; נמוך
- (3) רק מעט מן; לא לקו; תומך ב-; נמוך
- (4) רק שיעור זעום של; לקו; סותר את ה-; גבוה

התשובות הנכונות

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
4	1	3	3	2	2	1	4	2	3

הסברים

הערה: כזכור, תשובה אחת בלבד יוצרת משפט הגיוני.

מכאן נובע, שאם נמצאה תשובה הגיונית, אפשר לסמנה מבלי לבדוק את התשובות האחרות. כמו כן, אם שלוש התשובות הראשונות נפסלו בוודאות, אפשר באופן עקרוני לסמן את התשובה הרביעית מבלי לקרוא אותה כלל. עם זאת, בכל השאלות להלן מוסברות כל התשובות.

1. התשובה הנכונה היא: (3)

תשובה (1):

רווחים 3-1: רבים מאלה שניסו לראות את אנשי העצים הצליחו לעשות זאת.

בהמשך (רווח 3) נאמר, כי בשל עובדה זו ("ולכן") ברור מדוע כולם מאמינים ש...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר שאנשי העצים אינם אגדה (שכן, רבים הצליחו לראותם) (תרגום: "מיתוס" = אגדה).

רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 אנשי העצים הם אגדה ("אינם אלא" = הם), ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (2):

רווחים 3-1: אף אחד מאלה שניסו לראות את אנשי העצים עדיין לא הצליח לעשות זאת

(תרגום: "טרם" = עדיין לא).

בהמשך (רווח 3) נאמר, כי בשל עובדה זו ברור מדוע כולם מאמינים ש...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר שאנשי העצים הם אגדה (שכן, אף אחד לא הצליח לראותם) (תרגום: "מיתוס" = אגדה).

רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 אנשי העצים אינם אגדה, ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (3):

רווחים 3-1: אף אחד מאלה שניסו לראות את אנשי העצים לא הצליח לעשות זאת.

בהמשך (רווח 3) נאמר, כי בשל עובדה זו ברור מדוע יש המאמינים כי ...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר שאנשי העצים הם אגדה (שכן, אף אחד לא הצליח לראותם) (תרגום: "מיתוס" = אגדה).

רווח 4: ציפיייתנו מתממשת, שכן על פי רווח 4 אנשי העצים הם אגדה ("אינם אלא" = הם), ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (4):

רווחים 1-3: כל אלה שניסו לראות את אנשי העצים לא הצליחו לעשות זאת.

בהמשך (רווח 3) נאמר, כי בשל עובדה זו לא ברור מדוע רבים מאמינים ש ...

חיזוי הסוף: בניגוד לתשובות 1-3, בהן רווח 4 אמור להתאים למידע המופיע בתחילת המשפט (זאת, בשל השימוש במילה "ברור" המעידה על קשר של התאמה) בתשובה 4 מופיע הצירוף "לא ברור" ברווח 3 ודורש קשר של ניגוד בין המידע המופיע בתחילת המשפט לבין המידע לו נצפה ברווח 4.

לאור זאת, אנו מצפים, שהמשך המשפט (רווח 4) יאמר שאנשי העצים אינם אגדה (ציפיייה זו מנוגדת לעובדה שאנשי העצים לא נראו) (תרגום: "מיתוס" = אגדה).

רווח 4: ציפיייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 אנשי העצים הם ככל הנראה אגדה, ולכן תשובה זו נפסלת.

שימו לב: במשפט זה ניתן לזהות מבנה בן 3 חלקים הכולל: **שתי טענות** (ראו / לא ראו את אנשי העצים ו- אנשי העצים הם מיתוס / לא מיתוס) ו- **קשר** ביניהן (קשר המופיע ברווח 3 ברור / לא ברור).

במשפטים שכאלה, ובמיוחד בתשובות הכוללות קשר של ניגוד (כגון תשובה (4)), אפשר להשתמש גם ב "חיזוי הקשר".

נדגים זאת בעזרת תשובה (4):

שלב 1 (נבין את שתי הטענות):

טענה 1: לא ראו את אנשי העצים; טענה 2: אנשי העצים הם מיתוס

שלב 2 (נחזה/נקבע מה הקשר הדרוש):

חלקי המשפט מתאימים, ולכן יש צורך בקשר של התאמה.

שלב 3 (נבדוק את הקשר):

האם הקשר בתשובה מתאים לקשר הדרוש לנו?

"לא ברור" הוא קשר של ניגוד, ולכן תשובה זו נפסלת.

2. התשובה הנכונה היא: (2)

תשובה (1):

רווחים 1-3: רבים טוענים שלא יפנו לבועז בזמן צרה (תרגום: "בעת" = בזמן).

בהמשך (רווח 3) נאמר שהסיבה לכך (הסיבה לכך שלא יפנו לבועז בעת צרה), היא שבועז

תמיד ... (תרגום: "מאז ומעולם" = תמיד)

חיזוי הסוף: אנו מצפים שהמשך המשפט יאמר שבועז תמיד לא עזר (וזו הסיבה שלא מבקשים ממנו עזרה).

רווח 4: ציפיייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 בועז כן עזר (תרגום: "לא סרב להושיט יד" = הושיט יד = עזר), ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (2) :

רווחים 1-3: מעטים טוענים, שיפנו לבועז בזמן צרה (כלומר, הרוב לא יפנו אליו). בהמשך (רווח 3) נאמר שהדבר (העובדה שמעטים יפנו אליו), מנוגד לעובדה כלשהי (תרגום): "חרף העובדה" = למרות העובדה = בניגוד לעובדה).
חיזוי הסוף: אנו מצפים שהמשך המשפט יאמר שבועז תמיד עזר (עובדה זו מנוגדת לכך, שלא מבקשים ממנו עזרה).
רווח 4: ציפייתנו מתממשת, שכן על פי רווח 4 בעבר בועז כן עזר, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (3) :

רווחים 1-3: רבים טוענים, שיפנו לבועז בזמן צרה. בהמשך (רווח 3) נאמר שהדבר (העובדה שרבים יפנו אליו), מנוגד לעובדה כלשהי (תרגום): חרף העובדה = למרות העובדה = בניגוד לעובדה).
חיזוי הסוף: אנו מצפים שהמשך המשפט יאמר שבועז תמיד לא עזר (עובדה זו מנוגדת לכך, שמבקשים ממנו עזרה).
רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 בועז כן עזר (תרגום: "סייע" = עזר), ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (4) :

רווחים 1-3: מעטים לא יפנו לבועז בזמן צרה (כלומר, הרוב יפנו אליו בזמן צרה). בהמשך (רווח 3) נאמר שהסיבה לכך (הסיבה לכך שהרוב יפנו אליו), היא שבועז תמיד ...
חיזוי הסוף: אנו מצפים שהמשך המשפט יאמר שבועז תמיד עזר (וזו הסיבה שמבקשים ממנו עזרה).
רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 בועז לא עזר (תרגום: "סרב להושיט יד" = לא הושיט יד = לא עזר), ולכן תשובה זו נפסלת.

שימו לב: במשפט זה קל לזהות מבנה בן 3 חלקים הכולל: **שתי טענות** (פונים/לא פונים לבועז ו- בעבר בועז עזר/לא עזר) ו- **קשר** ביניהן (קשר המופיע בתשובות). במשפטים שכאלה, ובמיוחד בתשובות הכוללות קשר של ניגוד (כגון תשובות (2) ו-(3)), אפשר להשתמש גם ב"חיזוי הקשר".

נדגים זאת בעזרת תשובה (2) :

שלב 1 (נבין את שתי הטענות):

טענה 1: אנשים לא פונים לבועז בזמן צרה; **טענה 2:** בעבר בועז עזר למי שביקש

שלב 2 (נחזה/נקבע מה הקשר הדרוש):

חלקי המשפט מנוגדים, ולכן יש צורך בקשר של ניגוד.

שלב 3 (נבדוק את הקשר):

האם הקשר בתשובה מתאים לקשר הדרוש לנו?

"חרף" (= למרות) היא מילת ניגוד, ולכן תשובה זו נכונה.

3. התשובה הנכונה היא: (4)

תשובה (1):

רווחים 1-2: כולם סברו, כי ראובן לא יקודם לתפקיד סמנכ"ל, וכך חשבה גם שולמית. בהמשך (רווחים 3 ו-4) מסבירה שולמית את עמדתה.
חיזוי הסוף: אנו מצפים למשפט, שיסביר מדוע ראובן לא יכול להתמנות לתפקיד.
רווחים 3-4: שולמית מסבירה, כי גובהו של ראובן הוא 1.79 מ' ואדם יכול להתמנות לתפקיד רק אם הוא נמוך מ-1.80 מ'. על פי נתונים אלה, ראובן יכול להתמנות לתפקיד. אם כן, ציפייתנו לא מתממשת (שכן במקום הסבר מדוע ראובן לא יכול להתמנות לתפקיד, סוף המשפט מסביר מדוע ראובן יכול להתמנות לתפקיד) ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (2):

רווחים 1-2: כולם סברו, כי יתכן שראובן יקודם לתפקיד, וכך חשבה גם שולמית (תרגום: "לא מן הנמנע" = יתכן). בהמשך (רווחים 3 ו-4) מסבירה שולמית את עמדתה.
חיזוי הסוף: אנו מצפים למשפט, שיסביר מדוע ראובן יכול להתמנות לתפקיד.
רווחים 3-4: שולמית מסבירה, כי גובהו של ראובן הוא 1.79 מ' ואדם יכול להתמנות לתפקיד סמנכ"ל רק אם הוא גבוה מ-1.80 מ'. על פי נתונים אלה, ראובן אינו יכול להתמנות לתפקיד.
 אם כן, ציפייתנו לא מתממשת (שכן במקום הסבר מדוע ראובן יכול להתמנות לתפקיד, סוף המשפט מסביר מדוע ראובן אינו יכול להתמנות לתפקיד) ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (3):

רווחים 1-2: כולם סברו, כי ראובן לא יקודם לתפקיד, חוץ משולמית (כלומר, שולמית סבורה, כי יש סיכוי שראובן יקודם לתפקיד) (תרגום: "מלבד" = חוץ מ-). בהמשך (רווחים 3 ו-4) מסבירה שולמית את עמדתה.
חיזוי הסוף: אנו מצפים למשפט, שיסביר מדוע ראובן יכול להתמנות לתפקיד.
רווחים 3-4: שולמית מסבירה, כי גובהו של ראובן הוא 1.79 מ' ואדם יכול להתמנות לתפקיד רק אם הוא גבוה מ-1.80 מ'. על פי נתונים אלה, ראובן אינו יכול להתמנות לתפקיד.
 אם כן, ציפייתנו לא מתממשת (שכן במקום הסבר מדוע ראובן יכול להתמנות לתפקיד, סוף המשפט מסביר מדוע ראובן אינו יכול להתמנות לתפקיד) ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (4):

רווחים 1-2: כולם סברו, כי קיימים סיכויים גבוהים שראובן יקודם לתפקיד חוץ משולמית (כלומר, שולמית סבורה, כי הסיכויים שראובן יקודם לתפקיד נמוכים) (תרגום: "מלבד" = חוץ מ-). בהמשך (רווחים 3 ו-4) מסבירה שולמית את עמדתה.
חיזוי הסוף: אנו מצפים למשפט שיסביר מדוע אין זה סביר שראובן יתמנה לתפקיד.
רווחים 3-4: שולמית מסבירה, כי גובהו של ראובן הוא 1.90 מ' ואדם יכול להתמנות לתפקיד רק אם הוא נמוך מ-1.80 מ'. על פי נתונים אלה, ראובן אינו יכול להתמנות לתפקיד. אם כן, ציפייתנו מתממשת, שכן ההסבר תואם את עמדתה של שולמית, ולכן זו התשובה הנכונה.

4. התשובה הנכונה היא: (1)

תשובה (1):

רווחים 1-2: ברנר אינו תומך בתיאוריה לפיה לבעלי עיניים ירוקות מנת משכל גבוהה מן הממוצע. כלומר, לדעתו מנת המשכל של בעלי עיניים ירוקות אינה גבוהה מהממוצע. בהתאם לדעתו ("ולכן") ברנר משיב...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שסוף המשפט יאמר דבר מה המתאים לדעתו של ברנר (שהיא כאמור, שמנת המשכל של בעלי עיניים ירוקות אינה גבוהה מהממוצע).

רווחים 3-4: בהמשך המשפט ברנר משיב בשלילה לשאלה האם כדאי לתת עדיפות לבעלי עיניים ירוקות. כלומר, הוא משיב שאין לתת עדיפות לבעלי עיניים ירוקות. תשובתו של ברנר מתאימה לדעתו, ועונה על ציפייתנו. זו התשובה הנכונה.

תשובה (2):

רווחים 1-2: ברנר תומך בתיאוריה לפיה לבעלי עיניים ירוקות מנת משכל נמוכה מן הממוצע. כלומר, לדעתו מנת המשכל של בעלי עיניים ירוקות נמוכה מהממוצע. בהתאם לדעתו ("ולכן") ברנר משיב...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שסוף המשפט יאמר דבר מה המתאים לדעתו של ברנר (שהיא כאמור, שמנת המשכל של בעלי עיניים ירוקות נמוכה מהממוצע).

רווחים 3-4: בהמשך המשפט ברנר משיב בחיוב לשאלה האם כדאי לתת עדיפות לבעלי עיניים ירוקות. כלומר, הוא משיב שיש לתת עדיפות לבעלי עיניים ירוקות. תשובתו אינה מתאימה לדעתו, ואינה עונה על ציפייתנו. לכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (3):

רווחים 1-2: ברנר אינו תומך בתיאוריה לפיה לבעלי עיניים ירוקות מנת משכל נמוכה מן הממוצע. כלומר, לדעתו מנת המשכל של בעלי עיניים ירוקות אינה נמוכה מהממוצע. בהתאם לדעתו ("ולכן") ברנר משיב...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שסוף המשפט יאמר דבר מה המתאים לדעתו של ברנר (שהיא כאמור, שמנת המשכל של בעלי עיניים ירוקות אינה נמוכה מהממוצע).

רווחים 3-4: בהמשך המשפט ברנר משיב בחיוב לשאלה האם כדאי לדחות בעלי עיניים ירוקות. כלומר, הוא משיב שיש לדחות בעלי עיניים ירוקות. תשובתו אינה מתאימה לדעתו, ואינה עונה על ציפייתנו. לכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (4):

רווחים 1-2: ברנר תומך בתיאוריה לפיה לבעלי עיניים ירוקות מנת משכל גבוהה מן הממוצע. כלומר, לדעתו מנת המשכל של בעלי עיניים ירוקות גבוהה מהממוצע. בהתאם לדעתו ("ולכן") ברנר משיב...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שסוף המשפט יאמר דבר מה המתאים לדעתו של ברנר (שהיא כאמור, שמנת המשכל של בעלי עיניים ירוקות גבוהה מהממוצע).

רווחים 3-4: בהמשך המשפט ברנר משיב בחיוב לשאלה האם כדאי לדחות בעלי עיניים ירוקות. כלומר, הוא משיב שיש לדחות בעלי עיניים ירוקות. תשובתו אינה מתאימה לדעתו, ואינה עונה על ציפייתנו. לכן תשובה זו נפסלת.

5. התשובה הנכונה היא: (2)

תשובה (1):

רווחים 1-3: לוינזון ניסה לסתור את הטענה, כי נשים הרות משיגות תוצאות נמוכות יותר מנשים שאינן הרות (כלומר, לדעתו התוצאות של נשים הרות אינן נמוכות יותר) (תרגום: "להפריך" = לסתור).

בהמשך (רווח 3) נאמר, שמטרתו הושגה (כלומר, הוא הצליח להראות שהתוצאות של נשים הרות אינן נמוכות יותר).

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יראה, כי מטרתו אמנם הושגה. כלומר, אנו מצפים שהמחקר יראה שהתוצאות של הנשים ההרות אמנם אינן נמוכות יותר.

רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 הנשים ההרות השיגו את התוצאות הנמוכות יותר במבחני הזיכרון, ולכן תשובה זו נפסלת.

(תרגום: "האחרונות" = האחרונות שהוזכרו במשפט = הנשים ההרות)

תשובה (2):

רווחים 1-3: לוינזון ניסה להוכיח את הטענה, כי נשים הרות משיגות תוצאות נמוכות יותר מנשים שאינן הרות (כלומר, לדעתו התוצאות של נשים הרות הן נמוכות יותר).

בהמשך (רווח 3) נאמר, שמטרתו לא הושגה (כלומר, התוצאות של הנשים ההרות לא היו נמוכות יותר).

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יראה, כי מטרתו לא הושגה. כלומר, אנו מצפים שהמחקר יראה שהתוצאות של הנשים ההרות אינן נמוכות יותר.

רווח 4: ציפייתנו מתממשת, שכן על פי רווח 4 הנשים שאינן הרות השיגו את התוצאות הנמוכות יותר במבחני הזיכרון (כלומר, הנשים ההרות לא קיבלו את התוצאות הנמוכות יותר), ולכן זו התשובה הנכונה.

(תרגום: "הראשונות" = הראשונות שהוזכרו במשפט = הנשים שאינן הרות)

תשובה (3):

רווחים 1-3: לוינזון ניסה להוכיח את הטענה, כי נשים הרות משיגות תוצאות גבוהות יותר מנשים שאינן הרות (כלומר, לדעתו התוצאות של נשים הרות הן גבוהות יותר)

בהמשך (רווח 3) נאמר, שמטרתו לא הושגה (כלומר, התוצאות של הנשים ההרות לא היו גבוהות יותר).

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יראה, כי מטרתו לא הושגה. כלומר, אנו מצפים שהמחקר יראה שהתוצאות של הנשים ההרות אינן גבוהות יותר.

רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 הנשים שאינן הרות השיגו את התוצאות הנמוכות יותר במבחני הזיכרון (כלומר, הנשים ההרות קיבלו תוצאות גבוהות יותר), ולכן תשובה זו נפסלת.

(תרגום: "הראשונות" = הראשונות שהוזכרו במשפט = הנשים שאינן הרות)

תשובה (4) :

רווחים 1-3: לוינון ניסה לסתור את הטענה, כי נשים הרות משיגות תוצאות גבוהות יותר מנשים שאינן הרות (כלומר, לדעתו התוצאות של נשים הרות אינן גבוהות יותר) (תרגום: "להפריך" = לסתור).
 בהמשך (רווח 3) נאמר, שמטרתו לא הושגה (כלומר, תוצאות ההרות היו גבוהות יותר).
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יראה, כי מטרתו לא הושגה. כלומר, אנו מצפים שהמחקר יראה שהתוצאות של הנשים ההרות היו גבוהות יותר.
רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 הנשים ההרות השיגו את התוצאות הנמוכות יותר במבחני הזיכרון, ולכן תשובה זו נפסלת.
 (תרגום: "האחרונות" = האחרונות שהוזכרו במשפט = הנשים ההרות)

6. התשובה הנכונה היא: (2)

תשובה (1) :

רווחים 1-3: אם אכילת גזר מונעת התפתחות דלקות באיברי הנשימה (להלן: "דלקות"), הגיוני יהיה לגלות אנשים רבים הסובלים מדלקות במקום בו...
חיזוי הסוף: אנו מצפים שהמשך המשפט יהיה "במקום בו לא אוכלים גזר" (שכן, במקום בו אוכלים גזר אין דלקות).
רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 מדובר על מקום בו כולם אוכלים גזר, ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (2) :

רווחים 1-3: אם אכילת גזר היא הגורם היחיד להתפתחות דלקות (כלומר, רק אכילת גזר גורמת לדלקות), מוזר יהיה לגלות אנשים הסובלים מדלקות במקום בו...
חיזוי הסוף: אנו מצפים שהמשך המשפט יהיה "במקום בו לא אוכלים גזר" (שכן, אם גזר הוא הגורם היחיד לדלקות, יהיו אנשים הסובלים מדלקות רק במקום בו אוכלים גזר).
רווח 4: ציפייתנו מתממשת, שכן על פי רווח 4 מדובר על מקום בו איש אינו אוכל גזר, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (3) :

רווחים 1-3: אם אכילת גזר גורמת בהכרח להתפתחות דלקות, הגיוני יהיה לגלות אנשים שאינם סובלים מדלקות במקום בו...
הערה: תשובה זו נפסלת על פי רווחים 1-3 ומבלי לבדוק את סוף המשפט. הסיבה לכך היא כי אנו נדרשים לקבוע באיזה מקום יהיו אנשים שאינם סובלים מדלקות, בעוד שעל פי הכלל המופיע בתחילת המשפט (גזר גורם לדלקות), ניתן לדעת באילו מקומות יסבלו בוודאות מדלקות (מקומות בהם אוכלים גזר), אך לא ניתן לדעת באילו מקומות לא יסבלו התושבים מדלקות. הסיבה לכך היא, שלא נאמר לנו כי אכילת גזר היא הגורם היחיד לדלקות, ולכן יתכן כי גם במקומות בהם לא אוכלים גזר יהיו אנשים הסובלים מדלקות.

תשובה (4) :

רווחים 1-3: אם אכילת גזר היא הגורם היחיד להתפתחות דלקות, מוזר יהיה לגלות אנשים שאינם סובלים מדלקות במקום בו...
הערה: תשובה זו נפסלת על פי רווחים 1-3 ומבלי לבדוק את סוף המשפט. הסיבה לכך היא כי אנו נדרשים לקבוע באיזה מקום לא הגיוני ("מוזרי") שיהיו אנשים שאינם סובלים מדלקות. אולם, על פי הכלל המופיע בתחילת המשפט (רק גזר גורם לדלקות), אנו יודעים כי אנשים הסובלים מדלקת בוודאות אוכלים גזר, אך אין אנו יודעים דבר לגבי אנשים שאינם סובלים מדלקת. יוצא מכך, כי לא יהיה זה מוזר לגלות אנשים שאינם סובלים מדלקת הן במקומות בהם אוכלים גזר והן במקומות בהם לא אוכלים גזר.

7. התשובה הנכונה היא: (3)

תשובה (1) :

רווחים 1-2: התלמידים שלמדו לפי התוכנית החדשה הגיעו להישגים נמוכים מהממוצע. בהמשך (רווח 2) נאמר, כי על סמך עובדה זו אי אפשר להבין מדוע...
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר דבר-מה המנוגד למידע המופיע בתחילת המשפט (דבר-מה שאי אפשר להבינו). כלומר, דבר המנוגד לכך שהתוכנית החדשה אינה מוצלחת.

רווח 3-4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 המנהלים דרשו שלא לשלב את התוכנית החדשה. כלומר, דרישה המתאימה לעובדה שהתוכנית החדשה אינה מוצלחת, ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (2) :

רווחים 1-2: התלמידים שלמדו לפי התוכנית החדשה הגיעו להישגים גבוהים מהממוצע. בהמשך (רווח 2) נאמר, כי למרות עובדה זו אי אפשר להבין מדוע...
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר דבר-מה המנוגד למידע המופיע בתחילת המשפט ("למרות" = בניגוד). כלומר, דבר המנוגד לכך שהתוכנית החדשה מוצלחת.
רווח 3-4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 המנהלים דרשו לאמץ את התוכנית החדשה. כלומר, דרישה המתאימה לעובדה שהתוכנית החדשה מוצלחת, ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (3) :

רווחים 1-2: התלמידים שלמדו לפי התוכנית החדשה הגיעו להישגים נמוכים מהממוצע. בהמשך (רווח 2) נאמר, כי על סמך עובדה זו אי אפשר להבין מדוע...
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר דבר-מה המתאים למידע המופיע בתחילת המשפט (דבר-מה שאפשר להבינו). כלומר, דבר המתאים לכך שהתוכנית החדשה אינה מוצלחת.

רווח 3-4: ציפייתנו מתממשת, שכן על פי רווח 4 המנהלים סרבו לאמץ את התוכנית החדשה. כלומר, פעלו בהתאם לעובדה שהתוכנית החדשה אינה מוצלחת, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (4) :

רווחים 1-2: התלמידים שלמדו לפי התוכנית החדשה הגיעו להישגים גבוהים מהממוצע. בהמשך (רווח 2) נאמר, כי על סמך עובדה זו אפשר ("לא קשה") להבין מדוע...
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר דבר-מה המתאים למידע המופיע בתחילת המשפט (דבר-מה שלא קשה להבינו). כלומר, דבר המתאים לכך שהתוכנית החדשה מוצלחת.

רווח 3-4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 המנהלים סרבו לאמץ את התוכנית החדשה. כלומר, פעלו בניגוד לעובדה שהתוכנית החדשה מוצלחת, ולכן תשובה זו נפסלת.

8. התשובה הנכונה היא: (3)

תשובה (1) :

רווחים 1-3: נהייתי מאד מהצפייה בסרט החדש, ויש בכוונתי להמליץ לשמואל לצפות בסרט זה. בהמשך (רווח 4) מצוינת הסיבה לכך, שאמליץ לשמואל לצפות בסרט.
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יסביר מדוע אני ממליץ לחברי לצפות בסרט ממנו נהייתי.

רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 שמואל נהנה מסרטים, שמהם אני לא נהנה. עובדה זו אינה מסבירה מדוע אני ממליץ לו לצפות בסרט, ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (2) :

רווחים 1-3: לא נהייתי מהצפייה בסרט, ויש בכוונתי להמליץ לשמואל לא לצפות בסרט. בהמשך (רווח 4) מצוינת הסיבה לכך, שאמליץ לשמואל לא לצפות בסרט, ממנו לא נהייתי.
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יסביר מדוע אמליץ לחברי לא לצפות בסרט ממנו לא נהייתי.

רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 שמואל נהנה דווקא מסרטים שמהם אני לא נהנה. עובדה זו אינה מסבירה מדוע אני ממליץ לו שלא לצפות בסרט ממנו לא נהייתי, ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (3) :

רווחים 1-3: נהייתי מהצפייה בסרט, אך אין בכוונתי להמליץ לשמואל לצפות בסרט זה. בהמשך (רווח 4) מצוינת הסיבה לכך, שלא אמליץ לשמואל לצפות בסרט.
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יסביר מדוע לא אמליץ לחברי לצפות בסרט ממנו נהייתי.

רווח 4: ציפייתנו מתממשת, שכן על פי רווח 4 שמואל אינו נהנה מסרטים שמהם אני נהנה. עובדה זו מסבירה מדוע אני ממליץ לו שלא לצפות בסרט ממנו אני נהייתי, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (4) :

רווחים 1-3: לא נהייתי מהצפייה בסרט, אך למרות זאת לא אמליץ לשמואל שלא לצפות בסרט זה. כלומר, לדעת הדובר, אף על פי שהוא לא נהנה מהסרט, הוא ימליץ לחברו שמואל לצפות בסרט (תרגום: "אעפ"כ" = אף על פי כן = למרות זאת).

בהמשך (רווח 4) מצוינת הסיבה לכך, שלא אמליץ לשמואל להימנע מצפייה בסרט. **חיזוי הסוף:** אנו מצפים, שהמשך המשפט יסביר מדוע לא אמליץ לחברי להימנע מצפייה בסרט ממנו לא נהנית. **רווח 4:** ציפייתנו לא מתממשת, שכן על פי רווח 4 שמואל אינו נהנה מסרטים שמהם אני לא נהנה. עובדה זו אינה מסבירה מדוע לא אמליץ לו להימנע מצפייה בסרט ממנו לא נהנית, ולכן תשובה זו נפסלת.

9. התשובה הנכונה היא: (1)

תשובה (1):

רווחים 1-3: לתיאוריה שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה, יש בשנים האחרונות תומכים רבים. בהמשך (רווח 3) נאמר, כי תיאוריה זו היתה נדחית לו הוצעה בעבר, מכיוון ש... ("שכן") **חיזוי הסוף:** אנו מצפים, שהמשך המשפט יסביר מדוע התיאוריה שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה, היתה נדחית אילו היתה מוצעת בעבר. **רווח 4:** המשך המשפט (רווח 4) אומר, כי עד לא מזמן האמינו שאין במוח תאי חיסון. אם כן, ציפייתנו מתממשת, שכן זהו הסבר לכך שבעבר התיאוריה היתה נדחית (בתקופה בה האמינו שאין במוח תאי חיסון, בוודאי שלא היו תומכים בתיאוריה המבוססת על קיומה של מערכת חיסון במוח), ולכן זו התשובה הנכונה. (תרגום: "עד לא מכבר" = עד לא מזמן)

תשובה (2):

רווחים 1-3: לתיאוריה שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה, יש בשנים האחרונות מתנגדים רבים. בהמשך (רווח 3) נאמר, כי תיאוריה זו היתה בלתי סבירה גם בעבר, מכיוון ש... ("שכן") **חיזוי הסוף:** אנו מצפים, שהמשך המשפט יסביר מדוע התיאוריה שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה היתה בלתי סבירה גם בעבר. **רווח 4:** המשך המשפט (רווח 4) אומר, כי רק לאחרונה גילו כי אין במוח תאי חיסון. אם כן, ציפייתנו לא מתממשת, שכן זהו הסבר לכך שכיום (לאחר שגילו שאין תאי חיסון במוח) התיאוריה אינה סבירה, אך אין זה הסבר לכך שבעבר התיאוריה היתה בלתי סבירה, ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (3):

רווחים 1-3: לתיאוריה שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה, יש בשנים האחרונות תומכים רבים. בהמשך (רווח 3) נאמר, כי תיאוריה זו נדחתה בעבר, מכיוון ש... ("שכן") **חיזוי הסוף:** אנו מצפים, שהמשך המשפט יסביר מדוע התיאוריה שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה נדחתה בעבר. **רווח 4:** המשך המשפט (רווח 4) אומר, כי (בעבר) כולם סברו, שיש במוח תאי חיסון (שלילה כפולה: "הכל סברו כי לא יתכן שאין" = כולם סברו שיש).

אם כן, ציפייתנו לא מתממשת, שכן סוף המשפט לא מסביר מדוע התיאוריה נדחתה בעבר, (ואולי אפילו אומר דבר הפוך: כולם האמינו שיש במוח תאי חיסון), ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (4):

רווחים 1-3: לתיאוריה המקובלת שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה, יש בשנים האחרונות מתנגדים רבים.

בהמשך (רווח 3) נאמר, כי תיאוריה זו כבר לא נראית סבירה (תרגום: "שוב אינה נראית סבירה" = כבר לא נראית סבירה), מכיוון ש... ("שכן")

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יסביר מדוע התיאוריה שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה, כבר לא נראית סבירה. כלומר, יסביר מדוע התיאוריה הזו, שבעבר היתה מקובלת, הפכה לבלתי סבירה.

רווח 4: המשך המשפט (רווח 4) אומר, כי טרם הוכח שאין במוח תאי חיסון. כלומר, יתכן כי קיימים במוח תאי חיסון. ציפייתנו לא מתממשת, שכן העובדה שלא הוכח קיומם של תאים של מערכת החיסון במוח ולכן התיאוריה שמערכת החיסון של המוח יכולה לתרום למאבק במחלה עדיין סבירה. ולכן תשובה זו נפסלת.

10. התשובה הנכונה היא: (4)

תשובה (1):

רווחים 1-3: במחקר נתגלה, שרק מיעוט מהתינוקות שנולדו לבעלות לחץ דם נמוך לא לקו בלבם עד גיל 50. כלומר, רוב התינוקות שנולדו לאימהות אלו כן לקו בלבם עד גיל 50.

בהמשך (רווח 3) נאמר שממצא זה מנוגד לטענה, שלאם שכזו יש סיכוי...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר, שלאם שכזו יש סיכוי נמוך ללדת תינוק שעד גיל 50 ילקה בלבו (טענה המנוגדת לממצאי המחקר).

רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, משום שסוף המשפט (רווח 4) אומר שלאם שכזו סיכוי גבוה ללדת תינוק שילקה בלבו עד גיל 50 (טענה זו משתלבת עם ממצאי המחקר ואינה מנוגדת להם כפי שציפינו), ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (2):

רווחים 1-3: במחקר נתגלה, שרוב התינוקות שנולדו לבעלות לחץ דם נמוך לקו בלבם עד גיל 50.

בהמשך (רווח 3) נאמר שממצא זה מתאים לטענה, שלאם שכזו יש סיכוי...

חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר, שלאם שכזו יש סיכוי גבוה ללדת תינוק שעד גיל 50 ילקה בלבו (טענה המתאימה לממצאי המחקר).

רווח 4: ציפייתנו לא מתממשת, משום שסוף המשפט (רווח 4) אומר, שלאם שכזו סיכוי נמוך ללדת תינוק שילקה בלבו עד גיל 50 (טענה זו מנוגדת לממצאי המחקר, ואינה מתאימה להם כפי שציפינו), ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (3):

רווחים 1-3: במחקר נתגלה, שרק מעט מן התינוקות שנולדו לבעלות לחץ דם נמוך לא לקו בלבם עד גיל 50. כלומר, רוב התינוקות שנולדו לאימהות אלו כן לקו בלבם עד גיל 50.

בהמשך (רווח 3) נאמר שממצא זה תומך בטענה, שלאם שכזו יש סיכוי...
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר, שלאם שכזו יש סיכוי גבוה ללדת תינוק
 שעד גיל 50 ילקה בלבו (טענה התומכת בממצאי המחקר).
רווח 4: ציפיינו לא מתממשת, משום שסוף המשפט (רווח 4) אומר שלאם שכזו סיכוי
נמוך ללדת תינוק שילקה בלבו עד גיל 50 (טענה זו מנוגדת לממצאי המחקר, ואינה תומכת
 בהם כפי שציפינו), ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (4):

רווחים 1-3: במחקר נתגלה, שרק מעט מהתינוקות שנולדו לבעלות לחץ דם נמוך לקו בלבם
 עד גיל 50 (תרגום: "שיעור זעום" = מעט). כלומר, רוב התינוקות שנולדו לאימהות אלו לא
 לקו בלבם עד גיל 50.

בהמשך (רווח 3) נאמר שממצא זה סותר את הטענה, שלאם שכזו יש סיכוי...
חיזוי הסוף: אנו מצפים, שהמשך המשפט יאמר, שלאם שכזו יש סיכוי גבוה ללדת תינוק
 שעד גיל 50 ילקה בלבו (טענה הסותרת את ממצאי המחקר).
רווח 4: ציפיינו מתממשת, משום שסוף המשפט (רווח 4) אומר, שלאם שכזו סיכוי גבוה
 ללדת תינוק שילקה בלבו עד גיל 50, ולכן זו התשובה הנכונה.

שימו לב: במשפט זה קל לזהות מבנה בן 3 חלקים הכולל: **שתי טענות** (מיעוט / רוב
 התינוקות לקו בלבם ו- סיכוי גבוה / נמוך ללדת תינוק שילקה בלבו) ו- **קשר** ביניהן
 (המופיע ברווח 3).

במשפטים שכאלה אפשר להשתמש גם ב- "חיזוי הקשר".

נדגים זאת בעזרת תשובה (4):

שלב 1 (נבין את שתי הטענות):

טענה 1: מעט לקו בלבם; **טענה 2:** הסיכוי ללדת תינוק שילקה בלבו גבוה

שלב 2 (נחזה/נקבע מה הקשר הדרוש):

חלקי המשפט מנוגדים, ולכן יש צורך בקשר של ניגוד.

שלב 3 (נבדוק את הקשר):

האם הקשר בתשובה מתאים לקשר הדרוש לנו?

"סותר את" הוא קשר של ניגוד, ולכן תשובה זו נכונה.

